

Przedwyborcze przyspieszenie realizacji obietnic

Marta Markiewicz-Melon

Fot. Andrzej Rostek - istockphoto.com

Zbliżające się wielkimi krokami jesienne wybory parlamentarne przyspieszyły wiele pozytywnych zmian, na które czekali pacjenci. Sztandarowym dla obecnej rządzących okazała się realizacja postulatu obniżenia wieku pacjentów uprawnionych do korzystania z leków umieszczonych na bezpłatnej liście „S” (dla seniorów) oraz wprowadzenia wykazu bezpłatnych leków dla dzieci i młodzieży do 18. roku życia. W Sejmie uchwalono również prezydencki projekt ustawy o szczególnej opiece geriatrycznej, która zakłada utworzenie Centrów 75+ istotnych dla diagnozowania i leczenia pacjentów w wieku senioralnym.

Na obowiązującym od 1 września pierwszym wykazie bezpłatnych leków dla pacjentów pediatrycznych (poniżej 18. roku życia) znalazły się m.in. leki urologiczne zmieniające pH moczu oraz preparaty stosowane w NTM (oksybutynina). Natomiast w przypadku listy bezpłatnych leków „S” resort zdrowia obniżył kryterium wiekowe z 75. roku życia do 65. roku życia. Podczas uroczystego podpisania noweli ustawy regulującej dostęp do bezpłatnych leków minister zdrowia Katarzyna Sójka wskazała, że na obu wykazach znalazło się w sumie ponad 6,5 tys. pozycji - 3,8 tys. na liście leków dla seniorów oraz 2,8 tys. na

liście leków dostępnych dla dzieci i młodzieży do 18. roku życia.

- *Ustawa jest elementem szeroko pojętego programu wsparcia polskiej rodziny, a także tych osób, które znajdują się w trudnej sytuacji, bo każdy człowiek chory jest w trudnej sytuacji* - skomentował prezydent Andrzej Duda, podpisując nowelizację ustawy.

Program kompleksowej opieki geriatrycznej dla pacjentów w wieku 75+

W połowie sierpnia prezydent Andrzej Duda podpisał również ustawę o szczególnej opiece geriatrycznej, która umożliwia powoływanie Centrów 75+, czyli placówek, w których pacjenci w wieku senioralnym będą mogli nie tylko skorzystać z kompleksowej opieki geriatrów, ale również otrzymać świadczenia opiekuńcze czy rehabilitacyjne.

- *W Polsce osób w wieku 75+ jest 2 mln 700 tys. osób, czyli 7 proc. obywateli. W większości to kobiety. Co więcej, populacja ta będzie rosła - co do tego nie ma żadnych wątpliwości. Ekspercy szacują, że w 2040 r. będzie to ok. 14 proc. obywateli, a w 2050 r. - 16,5 proc. obywateli. Uśmiecham się, bo w 2050 r. i ja będę do nich należał, jeżeli dane mi będzie dożyć do tego momentu. Ale to tylko obrazuje sytuację: dziś 7 proc., a będzie 16,5 proc. (...) Więc jeżeli chodzi o rozwój opieki medycznej,*

jeżeli mamy sprawę zalać systemowo, z całą pewnością to rozwiązanie systemowe wdrażać trzeba już dzisiaj - wskazał prezydent Andrzej Duda. Dodał, że specjalistycznej opieki geriatrycznej w Polsce jest nadal zbyt mało, a w całym kraju działają zaledwie 64 oddziały geriatryczne.

Jak ma być realizowana opieka w ramach Centrów 75+? Zgodnie z założeniami na konsultacje do Centrów 75+ kierować będą mogli lekarze podstawowej opieki zdrowotnej. W placówkach na pacjentów czekać będą koordynatorzy opieki geriatrycznej oraz konsultanci, a osoby wymagające diagnostyki czy rehabilitacji będą mogły z takowej skorzystać na bazowym poziomie. Zgodnie z intencjami pomysłodawców dopiero w następstwie decyzji lekarzy z Centrów 75+ zapadać będzie decyzja o dalszym skierowaniu pacjenta do leczenia szpitalnego. Ustawa zakłada szczytne cele, jednakże nie rozwiązuje problemu braków kadrowych, z którymi będzie musiał się zmierzyć już nowy rząd.

RDTL pod lupą Najwyższej Izby Kontroli

W lipcu światło dzienne ujrzały wyniki kontroli Najwyższej Izby Kontroli dotyczące dostępu do leków w ramach Ratunkowego Dostępu do Technologii Lekowych (RDTL). Przypomnijmy, że pierwotnie mechanizm ten miał umożliwiać indywidualną refundację leku (na trzy miesiące lub kolejne trzy cykle) pacjentom, w imieniu których szpital występował z wnioskiem do Ministerstwa Zdrowia. Przyjęta w 2020 r. ustawa o Funduszu Medycznym miała usprawnić proces wnioskowania o finasowanie terapii poza standardową ścieżką refundacyjną i wyeliminować nieprawidłowości, które wydłużały całą procedurę. Do jakich wniosków doszli kontrolerzy NIK oceniający dostęp do mechanizmu RDTL?

W ocenie kontrolerów Ministerstwo Zdrowia rozpatrywało wnioski zbyt długo, a główną przyczyną tego stanu były braki kadrowe. Skrajnym przypadkiem było rozpatrywanie wniosków przez odpowiednio 8 miesięcy i 1,5 roku, a pacjenci, których one dotyczyły, zmarli nie doczekawszy decyzji w swojej sprawie.

Kontrolerzy NIK wskazali również, że środki finansowe przeznaczone na RDTL były wykorzystane na niskim poziomie. „Od 26 listopada 2020 r. do 31 maja 2022 r. minister przekazał NFZ prawie 349 mln zł, z czego wykonanie wyniosło nieco ponad 148 mln zł, co stanowiło mniej niż 37 proc. ogółu zaplanowanych na ten cel w Funduszu Medycznym środków. Jednocześnie minister nie dysponował danymi, które pomogłyby mu ustalić przyczyny tak niskiego wykorzystania środków przeznaczonych na RDTL” - czytamy w raporcie NIK.

Wyroby medyczne na zlecenie - na IKP i z możliwością przymiarki?

Na początku lipca Centrum e-Zdrowia udostępniło możliwość śledzenia e-zlecenia na wyroby medyczne w In-

JESTEŚMY SOLIDARNI Z UKRAINĄ

ZWERYFIKOWANE ZBIÓRKI

Zbiórka pieniężna

Polska Akcja Humanitarna

Zbiórka na pomoc bezpośrednią (żywność i inne formy wsparcia) dla ludzi, którzy muszą uciekać ze swoich domów.

Wsparcie obejmie osoby pozostające na Ukrainie i uchodźców w Polsce

www.siepomaga.pl/pah-ukraina

Zbiórka pieniężna

Polski Czerwony Krzyż

Pozyskane środki będą przeznaczone w pierwszej kolejności m.in. na zakup żywności, materiałów opatrunkowych oraz zabezpieczenie innych priorytetowych potrzeb.

www.pck.pl/na-pomoc-ukrainie/

Zbiórka pieniężna

Caritas Polska

Zebrane środki zostaną wykorzystane do zakupu artykułów pierwszej potrzeby oraz wsparcie psychologiczne dla pokrzywdzonych w wyniku wojny.

www.caritas.pl/ukraina/

Więcej zbiórek i informacji znajduje się na stronie: www.pomagamukrainie.gov.pl

Fot. Natali_Mis - istockphoto.com

ternetowym Koncie Pacjenta. E-zlecenie dostępne jest w IKP w zakładce „Apteczka” i umożliwia śledzenie jego realizacji. Oznacza to, że w IKP pacjent może sprawdzić, czy e-zlecenie jest już częściowo zrealizowane, czy być może zostało odrzucone. Każde e-zlecenie na wyroby medyczne posiada swój kod, dzięki czemu przy jego realizacji wystarczy podać PESEL pacjenta i kod zlecenia. To jednak nie jedyne zmiany, jakie Ministerstwo Zdrowia planuje w kontekście wyrobów medycznych. Chcąc wyjść naprzeciw potrzebom pacjentów, resort zaproponował, by zmienić wymogi lokalowe dla placówek prowadzących sprzedaż wyrobów medycznych na zlecenie. W propozycji MZ znalazł się wymóg utworzenia przymierzalni oraz wyposażenia placówek w szafy ekspozycyjne przeznaczone wyłącznie do przechowywania wyrobów medycznych. Projekt rozporządzenia miałby objąć swoją mocą 3900 świadczeniodawców posiadających umowy na realizację zleceń na wyroby medyczne. A na wdrożenie zaproponowanych zmian punkty miałyby 12 miesięcy od wejścia w życie dokumentu. Na razie jednak projekt (według Rządowego Centrum Legislacji) utknął na etapie konsultacji publicznych.

Duża nowelizacja ustawy refundacyjnej z podpisem prezydenta

Zakończyła się legislacyjna odyseja nowelizacji ustawy refundacyjnej. Istotną zmianą dla pacjentów jest m.in. wprowadzenie możliwości realizacji w populacji dorosłych szczepień zalecanych w placówkach aptecznych.

Zmianie ulegnie również częstotliwość publikacji wykazów refundacyjnych - zamiast co dwa miesiące, będą one upubliczniane raz na kwartał.

Nowym pomysłem jest umożliwienie wprowadzenia na wykazy leków refundowanych także produktów OTC. Jednak nie każdy producent będzie mógł się o tę możliwość starać. Zgodnie z deklaracjami wiceministra zdrowia Macieja Miłkowskiego będą ją miały wyłącznie producenci substancji, których przyjmowanie jest uzasadnione medycznie w konkretnych schorzeniach, a receptę na refundowany lek OTC będzie można zrealizować wyłącznie w aptece.

AOTMiT oceni kolejne leki

W ostatnich miesiącach do Agencji Oceny Technologii i Taryfikacji wpłynęły dokumenty dotyczące kolejnych leków starających się o refundację. Z punktu widzenia pacjentów mierzących się z problemem NTM istotny jest wniosek o ocenę zasadności objęcia refundacją ze środków publicznych leków zwierających:

- gemcytabinę - substancję stosowaną m.in. w leczeniu chorych na nowotwory złośliwe moczowodu i innych narządów moczowych;
- relugoliks we wskazaniu „Leczenie postaci hormonozależnego raka gruczołu krokowego”.

W przypadku preparatu zawierającego relugoliks zarówno Rada Przejrzystości, jak również sam prezes AOTMiT uznali za niezasadne objęcie go refundacją i finansowanie w całym zakresie wskazań i przeznaczeń.